

Stichting CIVIC

Jaarverslag 2022

Stichting Civic, Nieuwe Achtergracht 166, 1018 WV Amsterdam

www.stichtingcivic.nl

info@stichtingcivic.nl

KVK 71489177

RSIN 858735805

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Over Stichting Civic	5
2.1 Stichting	5
2.2 Bestuur	5
2.3 Team	6
2.4 Comité van aanbeveling	6
2.5 Samenwerkingspartners	7
3. Activiteiten	8
3.1 Publieke opinies	8
3.2 Platform	8
3.3 Onderzoek	8
3.4 Social media	8
3.5 Vooruitblik	8

1. Voorwoord

In het jaar 2022 gooide Stichting Civic het over een andere boeg. We hebben afgelopen jaar hard gewerkt aan een manifest, waarmee we in de komende jaren de boer op willen. Dit betekent dat we, qua publicaties en activiteiten, op papier iets minder gedaan lijken te hebben – maar niets is minder waar. Onze hoofdtaken waren het uitbreiden van onze denktank en het gezamenlijk werken aan ons manifest.

Tijdens het schrijven van dit jaarverslag is het manifest af en de presentatie heeft plaatsgevonden begin januari 2023. Wij zijn zeer trots op het manifest en de goed bezochte lancering, die beide niet mogelijk waren geweest zonder al het voorbereidend werk in 2022.

Stichting Civic bestaat nu ongeveer vijf jaar. Door de invoering van een nieuwe Wet Inburgering hebben we ons de eerste jaren gericht op onderzoeken, publiceren en lobbyen met als doel het wetsproces, binnen de politieke marges, positief te beïnvloeden. Het jaar 2022 was het eerste jaar waarin we een stap hebben teruggenomen van de dagelijkse politieke ontwikkelingen en hebben nagedacht over: wat *is* inburgering eigenlijk? En ondersteunen onze huidige perspectieven op *integratie* wel een goede start van nieuwkomers in Nederland?

Het resultaat zijn de volgende tien stellingen. De uitgebreide toelichtingen hierop zijn te vinden via onze website, zie <https://stichtingcivic.nl/manifest/>

1. Stichting Civic is voorstander van de term ‘startbeleid’ in plaats van ‘inburgeringsbeleid’
2. Startbeleid investeert in mensen alsof ze blijven
3. Startbeleid gaat om het faciliteren van een goede start voor mensen die zich vestigen in Nederland
4. De kern van startbeleid is floreren, niet disciplineren
5. Startbeleid neemt persoonlijke behoeftes, capaciteiten en ambities, die per individu verschillen, als uitgangspunt
6. Startbeleid werkt niet met ‘verdiend burgerschap’
7. Startbeleid is niet gebaseerd op gastvrijheid, maar op democratische gelijkheid
8. De huidige perspectieven op ‘integratie’ en ‘inburgeringsbeleid’ zijn discriminerend
9. De ambitie is dat iedereen, nieuwkomer of niet, toegerust is op een leven in Nederland
10. De samenleving is nooit af

Belangrijk om op te merken is dat deze stellingen een eerste versie zijn (waar natuurlijk wel uitgebreid over is nagedacht). Graag gaan wij hierover in gesprek met partners, inburgeraars, gemeenten, onderzoekers en andere denktanks. De ambitie is om volgend jaar, op basis van wat we terugkrijgen en verder onderzoek, een definitieve versie van het manifest te publiceren.

De keuzes voor deze stellingen leiden ertoe dat Stichting Civic de termen ‘inburgeren’, ‘inburgeringsbeleid’ en ‘integratie’ niet meer zal reproduceren. Wij zijn van mening dat fundamenteel nieuwe perspectieven op beleid nodig zijn om een goede start voor

nieuwkomers in de samenleving te ondersteunen, met nieuwe termen, denkwijzen en concepten.

Tot slot: Stichting Civic heeft het afgelopen jaar relatief veel personele wisselingen gehad. Bestuursleden die zich jarenlang hebben ingezet voor de stichting zijn teruggetreden en een nieuw team heeft zich gevormd. Ik wil de teruggetreden bestuursleden – Nikki, Heleen, Lea en Ali, maar ook natuurlijk Sennay die al eerder terug trad – ontzettend bedanken voor al hun inzet voor Stichting Civic. En daarnaast kijk ik uit naar toekomstige samenwerkingen met het nieuwe team, onder meer met betrekking tot het verder uitdenken en uitdragen van het manifest.

Met vriendelijke groeten,

Tamar de Waal
Voorzitter Stichting Civic

2. Over Stichting Civic

2.1 Stichting

Stichting Civic wil een nieuw perspectief op ‘inburgeringsbeleid’: het beleid moet een goede start voor migranten in Nederland ondersteunen en gebaseerd zijn op feiten, ervaringen en wetenschappelijk onderzoek.

Stichting Civic is opgericht in 2018 in reactie op het inburgeringsbeleid dat sinds 2013 gold. Wij brachten onder de aandacht dat dit beleid niet werkte – dit is inmiddels ook door meerdere wetenschappelijke studies, wetsevaluaties en de politiek erkend.

Er is een nieuwe Wet Inburgering ingegaan per 1 januari 2022. Helaas is deze nieuwe wet geen fundamentele breuk met het oude beleid.

Er zijn veel waardevolle initiatieven, stichtingen en instanties die zich inzetten voor de positie van inburgeraars, die aandacht vragen voor de knelpunten van het huidige inburgeringsbeleid. Stichting Civic vult deze aan door zich te richten op het aanzwengelen van een fundamenteel debat over wat ‘inburgering’ en ‘integratie’ is. Het is na een kwarteeuw inburgeringsbeleid duidelijk dat als de huidige dominante perspectieven op deze termen niet veranderen, het écht verbeteren van dit beleid niet lukt.

Het is belangrijk dat dit debat gestoeld is op de principes van onze democratische rechtsorde en inzichten uit de wetenschap en de praktijk.

Dit doet Stichting Civic op twee manieren:

1. Ten eerste als juridisch platform. We dragen bij aan en denken mee met verschillende inburgeringszaken, bijvoorbeeld met amicus curiae brieven of juridische ondersteuning. Ook vragen wij maatschappelijke aandacht voor de juridische belangen van inburgeraars, middels publicaties en campagnes. Wij hebben nauwe relaties met meerdere advocatenkantoren en met het Public Litigation Project van het NJCM.
2. Ten tweede als onderzoeksplatform en denktank. Op dit moment worden ‘inburgering’ en ‘integratie’ vooral gezien als eenzijdige verantwoordelijkheid van de migrant. Ze dienen als maatstaf voor of hij of zij in Nederland ‘hoort’ – maar dat klopt niet en het werkt ook niet.

2.2 Bestuur

Het bestuur van Stichting Civic bestaat met ingang van 2023 uit de volgende personen:

- » Tamar de Waal, voorzitter, universitair docent Amsterdam Law School (UvA). Promoveerde op ‘Conditional Belonging’, een onderzoek naar inburgeringsbeleid in EU-lidstaten’ aan de Universiteit van Amsterdam.
- » Ton Dessing, penningmeester, sinds 2017 met pensioen en heeft daarvoor een aantal financieel-administratieve en managementfuncties gehad bij diverse woningcorporaties in Amsterdam.

- » Nicole de Boer, secretaris Stichting Civic, werkzaam als docent Nederlands als tweede taal (ook binnen de inburgering, alfabetisering en op de werkvloer).
- » Samir Achbab is bestuurskundige en werkzaam als onderzoeker en docent aan de Vrije Universiteit. Zijn specialisme is de verzorgingsstaat en sociaal beleid. Hij heeft onderzoek gedaan naar laaggeletterdheid, volwasseneneducatie en participatiewet.
- » Nadine Blankvoort is PhD kandidaat bij Maastricht University en werkzaam als docent-onderzoeker en coordinator internationalisering bij de Hogeschool van Amsterdam. Zij richt zich in haar onderzoek op discoursen binnen de inburgering en dekolonisatie.

Bestuurders verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. De secretaris ontvangt een niet bovenmatige vacatievergoeding.

2.3 Team

Naast het bestuur zijn ook nog anderen actief betrokken bij Stichting Civic. Zij ondersteunen de doelen en zetten hun professionele kwaliteiten in voor de stichting.

- » Peshmerge Morad, teamlid en softwareontwikkelaar bij Flexkids in Haarlem. Naast zijn werk is Peshmerge vaak betrokken bij projecten en initiatieven over vluchtelingen en integratie in Nederland bij o.a. het UAF, Hogeschool van Amsterdam en op Utrecht Universiteit.
- » Ellen Nissen, juridisch coördinator bij Stichting Civic, lid van de Commissie Meijers en promovenda bij het Centrum voor Migratierecht en het Instituut voor Rechtssociologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Ze is gespecialiseerd in het reguliere migratierecht en kinderrechten.
- » Jolien de Vries, antropoloog en werkt als junior actieonderzoeker bij OpenEmbassy. Doet onderzoek en blogt veel voor Stichting Civic.
- » Ali Mohammad, wetgevingsjurist bij Wetgevingswerken in Rotterdam. Zijn specialismen omvatten het algemeen bestuursrecht, onderwijsrecht en mededingingsrecht.
- » Heleen van der Veld, docent NT2. Ze geeft voornamelijk Nederlandse les aan laaggeletterden die verplicht moeten inburgeren. Daarnaast werkt ze als communicatiedeskundige voor bedrijven in de non-profit sector.
- » Lea Klarenbeek, algemeen medewerker, promoveerde in de politicologie aan de Universiteit van Amsterdam op het concept 'integratie'. Zet zich vooral in voor de denktank van Stichting Civic.

2.4 Comité van aanbeveling

De volgende personen zijn leden van het comité van aanbeveling van Stichting Civic:

- » Tom Barkhuysen, advocaat-partner bij Stibbe en tevens Hoogleraar Staats- en bestuursrecht Leiden
- » Domenica Ghideo Biidu, lid van de European Commission against Racism and Intolerance.

- » Halleh Ghorashi, Hoogleraar Diversiteit en Integratie, VU Amsterdam.
- » Alex Geert Castermans, Hoogleraar Burgerlijk recht/ Wetenschappelijk directeur, Universiteit Leiden.
- » Sennay Ghebreab, neuro-informaticus aan de UvA, hoofd sociale wetenschappen aan Amsterdam University College, en visiting fellow aan de VU Amsterdam.

2.5 Samenwerkingspartners

Stichting Civic werkt onder andere met de volgende partijen samen die zich inzetten voor vergelijkbare doelstellingen:

- » Stichting Democratie & Media
- » Vrije Universiteit
- » The Public Interest Litigation Project
- » Open Embassy
- » Vluchtelingen Ambassadeurs
- » Stichting Lemat
- » Kompas
- » Amsterdam Law Hub

3. Activiteiten

3.1 Publieke opinie

Publieke opinies

[Interview met Tamar de Waal over het inburgeringsbeleid](#)

3.2 Platform

Platform (gepubliceerd op [de website van Stichting Civic](#))

Blog [over uitspraak RvS](#)

3.3 Onderzoek

Onderzoek

Artikel [over het concept 'integratie'](#)

Artikel [over uitspraak Raad van State](#)

3.4 Sociale media

Via verschillende Sociale Mediakanalen (Facebook, LinkedIn en Twitter) verspreidt Stichting Civic haar publicaties, activiteiten en blogs. Op die manier vergroten we ook de kennis van de stichting zodat we derden kunnen ondersteunen en voorlichten.

- » Kijk [hier](#) op onze Facebookpagina.
- » Kijk [hier](#) op onze LinkedIn pagina.
- » Zie [hier](#) de link naar ons Twitteraccount.

3.5 Vooruitblik

Tijdens een recente heidag hebben we met het bestuur en medewerkers van Stichting Civic uitgebreid nagedacht over de bestaansredenen en doelstellingen van Stichting Civic. De concrete focuspunten voor de komende jaren die daaruit naar voren kwamen staan ook (en uitgebreider) in ons actueel beleidsplan en zijn:

1. Manifest: Stichting Civic wil voor de maatschappelijke agendering in het jaar 2023 een reeks opiniërende artikelen schrijven en podcasts opnemen op basis van het manifest. Het doel is om in 2024 een congres te organiseren over het manifest om het fundamentele debat aan te zwengelen. Daarnaast zal er, met het oog op de tussenevaluatie in 2025, vanaf eind 2023 en begin 2024 gelobbyd worden bij politici en beleidsmakers met de inburgering in hun portefeuille.

2. Strategisch procederen: Stichting Civic wil op juridisch vlak samen met advocaten van PILP (Jelle Klaas) en Prakken D'Oliveira (Eva Bezem) strategisch procederen om fundamenteel problematische aspecten van de inburgeringswet onderuit te halen. Hierbij kan gedacht worden aan het verplichte Participatieverklaringstraject (PVT) of de kosten voor gezinsmigranten in de Z-route die 800 uur taallessen moeten volgen.
3. Impact beleid en storytelling: Stichting Civic wil de verhalen over het huidige programma zichtbaar maken – bijv. kritische verhalen over 'maatwerk', 'lerend stelsel', 'spontaan naleving'. Beleid grijpt namelijk in op de levens van mensen. Het doel is om de impact van het huidige discours op de levens van mensen duidelijk te maken door storytelling (Humans of Inburgering).